

Yttrande inför beslut om nationell infrastrukturplan

H2 Green Steel AB (nedan H2GS eller bolaget) har valt att ge sina synpunkter inför regeringens beslut om nationell infrastrukturplan under våren 2022. Bolaget koncentrerar sitt yttrande till de förslag som rör Norrbotten och H2GS etablering i Bodens kommun och som redovisas i Trafikverkets rapport "Åtgärder i transportinfrastrukturen för de stora industriinvesteringarna i Norrbottens län och i Västerbottens län".

Synpunkter på föreslagna åtgärder

HTGS tillstyrker föreslagna åtgärder på järnvägen Luleå-Riksgränsen:

- Dubbelspår Luleå-Boden.
- Ökning till Stax 32,5 ton på sträckan Kiruna-Riksgränsen och Svappavaara-Kiruna.
- Förlängning av mötesstationerna Murjek, Harrträsk, Näsberg och Nuortikon.
- Luleå C flytt av personvagnsuppställningen samt ombyggnad av personbangård.
- Malmbanan Boden-Gällivare stängselsystem och passager för ren och vilt.
- Mindre trimningsåtgärder i Luleå C, Boden C och på sträckan Boden-Kiruna.

Bolaget förordar att staten ser över möjligheten att finansiera detta via lån. Denna utbyggnad behöver av etableringskritiska skäl, för att inte hindra klimatomställningen, ske snabbare än normala finansieringsprocesser för statlig infrastrukturutbyggnad.

H2GS vill särskilt uppmärksamma att det är av central betydelse för vår verksamhet att statlig infrastruktur, helägd såväl som delfinansierad, får tillräcklig kapacitet för att vid produktionsstart 2024/2025 dels kunna försörja vår fabrik med stålskrot från Luleå hamn och regionala råvaror på ett konkurrensneutralt sätt, dels kunna transportera färdiga produkter via samma järnväg via Luleå hamn till våra slutkunder.

Bakgrund H2 Green Steel AB:s etablering i Boden

Stål är helt nödvändigt för utvecklingen av ett hållbart samhälle. Stål används inom industrin, i bostäder, bilar, vitvaror och i många andra sammanhang. Materialet har en lång livslängd och är helt återvinningsbart, det vill säga kan smältas om och bli till nytt stål många gånger utan att kvaliteten går förlorad. Ståltillverkning är dock resurs- och energikrävande. Tillverkningsprocessen medför stora koldioxidutsläpp – sju procent av de globala koldioxidutsläppen, 25 procent av den europeiska industrins koldioxidutsläpp och hela 38 procent av de industriella koldioxidutsläppen i Sverige. Totalt släpper den europeiska stålindustrin ut mer koldioxid än vad de nordiska länderna gör tillsammans.

H2GS avser att uppföra och driva en anläggning för tillverkning av grönt stål och därigenom bidra till att förändra stålindustrin i grunden.

Av rapporten från FN:s klimatpanel, IPCC, i augusti 2021 framgår att klimatet förändras snabbare än vad forskningen tidigare har visat. Med dagens utsläppstakt kommer Parisavtalets mål om 1,5 graders temperaturhöjning att passeras inom tio år, det vill säga tio år tidigare än vad man tidigare har trott. Det är därför mycket angeläget att snarast möjligt reducera stålindustrins koldioxidavtryck. Stålets stora påverkan på andra industriers väg mot hållbara lösningar understryker vikten av denna omställning.

Det nya stålverket, som kommer att anläggas utanför Svartbyn i Boden, kommer att använda en ny produktionsprocess där vätgas ersätter kol. Härigenom kommer koldioxidutsläppen att reduceras med minst 95 procent per ton stål jämfört med konventionell ståltillverkning. Stålverket kommer att utgöra en del av det största teknikskiftet inom global stålindustri någonsin. Storskalig produktion av grönt stål är en nödvändighet för att Parisavtalets klimatmål ska kunna nås och ligger helt i linje med samlingsbeslutet vid FN:s klimattoppmöte, COP26 i Glasgow, i vilket betydelsen av utfasningen av fossila bränslen för klimatomställningen omnämns.

Verksamheten kommer att ge Sverige och Norrbotten en central roll i denna globala omställning. Produktionen kommer att öka stegvis. I den första fasen, från uppstart och fram till cirka 2030, kommer omkring 2,5 miljoner ton stål att produceras per år. I den andra fasen kommer produktionen att öka till 5 miljoner ton stål per år.

Detta innebär att stålverket kommer att bli det största stålverket i Sverige. Det kommer då att producera mer stål än dagens samlade ståltillverkning i Sverige.

Anläggning ökar härigenom exportvärdet av svenskt stål med cirka 30 miljarder kronor och sätter Sverige på kartan som en stor producent av grönt stål och storskalig vätgasproduktion.

H2GS etablering beräknas skapa 1 500 direkta jobb i Boden och ytterligare cirka 8 000 indirekta arbetstillfällen. Samtidigt bygger bolaget djup kunskap i Norrbotten runt vätgasproduktion, grönt stålproduktion och hur man digitaliserar tung industri.

Verksamheten kommer i övrigt att bedrivas med högsta möjliga miljöprestanda, bland annat sker inga utsläpp till vatten (annat än i huvudsak opåverkat dagvatten). Detta är unikt i järn- och stålbranschen och mycket ovanligt även i andra branscher. Utsläppen till luft blir låga. Restprodukter och överskottsvärme kommer att omhändertas och kunna förädlas. Utsläpp till luft och buller är av hänsyn till närboende extremt låga.

Valet av plats har gjorts efter en omfattande lokaliseringsutredning där flera alternativ i Sverige och Finland har undersökts. I regionen Boden-Luleå har en rad världsledande företag och forskningsinstitutioner inom metall- och gruvnäringen sin bas. Norrbotten erbjuder också unika förutsättningar för produktion av grönt stål med god tillgång till energi från förnybara energikällor, högkvalitativ järnmalm och en stor hamn i Luleå.

Enligt regeringens särskilda samordnare för samhällsomställning vid större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbotten och Västerbotten utgör planerade investeringar i regionen ”megainvesteringar som överskrider mycket som har gjorts i modern historia”¹.

Projektets tidplan är mycket ambitiös. De investeringar som krävs är också omfattande (dryga 30 miljarder kronor i den första fasen). De kritiska utvecklingssteg som nu pågår är tillståndsprövning enligt miljöbalken och två sammanlänkande detaljplanarbeten i Boden. Om möjligt kommer kommunen att iordningställa området genom avverkning och markberedning under första och andra kvartalet 2022.

¹ Dagens Industri den 13 april 2021.

Fabriken i Boden kommer att försörjas av järnmalmspellet, stålskrot och insatsvaror. Från fabriken transporteras färdiga produkter till hamnen i Luleå. Det här kommer att från produktionsstart 2024/2025 innebära ett stort antal tågtransporter in och ut från fabriken varje dygn, med ytterligare en stor ökning från fas två 2030 och därmed en väsentlig ökning av transportbehovet på den redan i dag hårt belastade Malmbanan. Därtill kommer en hel del vägbaserad fordonstrafik med transporter av såväl gods som personer.

Avslutningsvis välkomnar H2GS att regeringen tydligt pekar ut den gröna industriella revolutionen som en av sina viktigaste prioriteringar.

Stockholm, den 23 februari 2022

H2 Green Steel AB

gm

Lina Håkansdotter

VP Public Affairs